

NOTAT

Til: Forretningsudvalget

Journal-nr.: 23040235

Dato: 4. marts 2024

Svar på henvendelse fra Peter Westermann om særlige pladser

Spørgsmål stillet af Peter Westermann den 4. marts 2024:

I morgen skal vi behandle sagen om De Særlige Pladser, hvor det foreslås at der flyttes 23 pladser fra Frederikssund til Brøndby. 5 pladser fordeles på regionens 5 psykiatriske centre.

Dette ser bestemt ikke ud til at være i overensstemmelse med sundhedsministerens opfattelse af økonomiaftalen, hvori vores andel af pladserne skaleres ned fra 42 til 28 pladser.

I et svar fra ministeren afgivet i fredags, d. 29/2, og som jeg først har fået adgang til at sende jer nu, står der:

"I økonomiaftalerne for 2024 med kommuner og regioner blev det aftalt, at de nuværende 114 særlige pladser på landsplan skulle omlægges til 88 pladser i et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri målrettet samme målgruppe. Aftalerne fastlægger ikke en regional fordeling af de omlagte pladser. Det er min forventning, at regionerne lever op til den indgåede aftale, og at regionerne tager højde for, at fordelingen af pladserne afspejler behovet i regionerne."

Her er det centralt, at ministeren fastslår:

- 1) Der skal være 88 pladser i regionerne samlet set.
- 2) De Særlige Pladser skal være et "længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri målrettet samme målgruppe."

Da der ikke leves op til punkt 2, for de 5 senge, som fordeles på 5 forskellige almindelige lukkede afsnit (i modsætning til at De Særlige Pladser er åbne og med en særlig, længeværende behandling), og der ikke oprettes 5 nye særlige pladser i andre regioner, vil aftalen om 88 særlige pladser på landsplan ikke være overholdt, når vi går fra 28 til 23.

At udflytning af 5 pladser vil betyde at de ikke er særlige, skriver medarbejderne på De Særlige Pladser til os, ligeledes i fredags:

"I indstillingen står der, at der skal være 5 tilgængelige pladser på lukkede afsnit fordelt på regionens psykiatriske centre. Disse pladser bliver dog ikke "særlige" ud fra de behandlingsprincipper vi har på DSP, og som det er i dag har patienterne stadig deres plads og sengestue på DSP, hvis de i nogle dage eller uger er overført til lukket afsnit. Man kan således ikke lægge de 5 "tilgængelige pladser" oven i antallet af DSP-pladser, og derfor er de 23 pladser en yderligere reduktion i forhold til de 28 pladser der er aftalt i økonomiaftalen."

Helt klar bliver uoverensstemmelsen mellem de påtænkte ændringer og ministerens svar, når medarbejderne videre skriver:

"Seneste nyt d.d. (29.02.2024) er en tidsplan fra RHP, hvor der planlægges med at flytte 11 pladser fra Frederikssund til det på nuværende tidspunkt eneste tilgængelige afsnit i Brøndby allerede pr. 1. juli 2024, og så samtidig lukke helt ned for DSP i Frederikssund og dermed kun have 11 pladser på "det nye DSP" i Brøndby, indtil en ombygning af det sidste afsnit i Brøndby er færdigt om et par år."

Hermed er vi nede på 11 pladser, altså langt under det antal, vi er forpligtet til. Og det vil snarere være en afvikling end en omorganisering.

At denne opdelte flytning og meget sene genoprettelse af 23 (og ikke 28) pladser ikke har været gjort klart i sagens hidtidige fremstilling i Social- og Psykiatriudvalget og nu til Forretningsudvalget er én ting.

En anden er, at denne lange flytteperiode bliver meget dyr, "ca. 1-1,5 mio. kr. om måneden", som det fremgår af svaret på mit spørgsmål nr. 8 til administrationen. Hvis dette omkostningsniveau bliver realiseret ved denne flyttemodel, som ifølge medarbejderne kan være to år, kommer det op på mindst 24 mio. kr.

Ca. samme beløb som ombygningerne vil koste. Sådanne omkostninger vil det tage 4-5 år at indhente i forhold til at blive i Frederikssund, ifølge de angivne driftsomkostninger. Hvis driften i Brøndby vel at mærke ikke bliver dyrere ved behov for øget sikkerhed, og fordi der fortsat ikke kan besættes ledige stillinger. Ifølge medarbejderne i Frederikssund vil 55 ud af 89 af dem ikke flytte med. I forvejen er der i Brøndby p.t. 13 vakancer og 5 lukkede senge, jf. svar på mit spm. nr. 5. Fordyrelser af disse årsager vil betyde, at det økonomiske rationale for flytningen forsvinder.

Det gør det også, hvis de 5 pladser ikke kan fordeles ud på almindelige lukkede afsnit, men skal forblive som særlige pladser med de øvrige. En ombygning i Brøndby til 28 pladser, i stedet for 23, koster 12 mio. kr. mere (jf. svar på mit spørgsmål nr. 11).

Jeg mener at svaret fra ministeren samt den opdelte flytning og langvarige lukning af 12 af pladserne sætter sagen i et afgørende nyt lys – og jeg er for øvrigt meget uforstående over for at sidstnævnte ikke er blevet oplyst.

Disse ændrede forudsætninger bør få os til at enes om ikke at flytte pladserne fra Frederikssund.

Svar:

Ad. pladstal og fordeling mellem åbne og intensive senge

I økonomiaftalen for 2024 står:

"Parterne er desuden enige om at omlægge de nuværende 114 særlige pladser til 88 pladser i et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri målrettet samme målgruppe. Omlægningen giver mulighed for øget fleksibilitet og bedre udnyttelse af den samlede kapacitet i psykiatrien. Ved omlægningen af særlige pladser bortfalder de eksisterende rammevilkår. Omlægningen træder i kraft den 1. juli 2024."

Som nævnt i tidligere besvarelse af regionrådsspørgsmål jf. (svar på spg. 12 i besvarelsen) giver hverken økonomiaftalen for 2024 (fra maj 2023) eller lovforslaget et præcist billede af, hvordan "et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri", skal defineres/afgrænses. Lovforslaget indebærer, at psykiatrilovens kapitel 12a om de særlige pladser ophæves, og det erstattes ikke af en ny beskrivelse.

Både i økonomiaftalen og i bemærkningerne til lovforslaget lægges der vægt på, at de eksisterende rammevilkår bortfalder med omlægningen og at formålet er at give "....mulighed for øget fleksibilitet og bedre udnyttelse af den samlede kapacitet i psykiatrien."

Dette gentages i ministerens svar på spørgsmål stillet af folketingsmedlem Anne Valentina Berthelsen (SF). Det forudsættes hverken i politikersvaret eller andet steds, at tilbuddet skal ligge samlet, og det fremgår ikke tydeligt, om det alene skal bestå af åbne sengepladser.

I bemærkningerne til lovforslaget står der desuden, at der vil være stort sammenfald mellem målgrupperne for det nuværende tilbud og det nye regionale integrerede dobbeltdiagnosebehandlingstilbud. "Derfor vil en del af de patienter, som opfylder kriterier svarende til dem, der i dag gælder for at blive visiteret til de særlige pladser.....efter etableringen af det integrerede behandlings-

tilbud for mennesker med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik....blive visiteret til dette tilbud.” Der er således lagt op til en langt mere fleksibel definition/afgrænsning af tilbuddet til målgruppen.

De fem pladser på intensive sengepladser skal i den forbindelse ses som en del af et samlet længerevarende tilbud til målgruppen, som også i dag trækker på de intensive senge, når patienter periodevis bliver for syge til at opholde sig på et åbent afsnit.

Som beskrevet i sagsfremstillingen til forretningsudvalget er Region Hovedstaden Psykiatri formål med omlægningen at styrke sammenhængene mellem de særlige pladser og de øvrige psykiatriske behandlingstilbud, som patienterne typisk har kontakt til – nemlig intensive psykiatriske sengeafsnit og botilbudsteams. Målet er, at sengene på Brøndbyøstervej kan komme til at fungere som en integreret del af et sammenhængende behandlingstilbud, der kan tilpasses patientens varierende behov.

Ad. kapacitet i overgangsperioden

Personalet på de særlige pladser har – senest i brev til regionsrådet – anført, at kun ca. 20% af medarbejderne er sikre på, at de ønsker at indgå i en videreførelse af tilbuddet, hvis det flyttes til Brøndbyøstervej. Region Hovedstadens Psykiatri vil naturligvis gøre en stor indsats for at forsøge at få flere medarbejdere med over i de nye rammer.

Da man samtidig står over for en sommerferie, hvor der er et vigtigt hensyn til at opretholde kapaciteten så meget som muligt og sikre forsvarlig bemanning, kan det af sikkerhedsmæssige hensyn blive nødvendigt at lukke de særlige pladser i stort omfang. Det arbejdes der på at undgå. Derfor har Region Hovedstadens Psykiatri valgt at arbejde på en hurtig flytning af 11 senge til Brøndbyøstervej. Det er tanken, at det bedre kan sikre, at en del af kapaciteten kan opretholdes, og at de medarbejdere, som ønsker det, kan sikres fortsat beskæftigelse med målgruppen.

Den resterende kapacitetsopbygning må afvente ombygningen af bygning 4.1 på Brøndbyøstervej. På nuværende tidspunkt er der en forventning om, at det kan tage ca. et år - og ikke to år som anført i medarbejdernes brev til regionsrådet. Viden om ombygningens længde er først tilvejebragt i slutningen af februar 2024. Der vil blive set nærmere på, om overgangsfasen kan mindskes, herunder om bygningen kan blive klar før, så flere pladser vil kunne opretholdes og perioden med mindre kapacitet mindskes.

Trods en midlertidig nedgang i kapacitet har Region Hovedstadens Psykiatri fortsat ansvar for at behandle patienter i målgruppen. Det vil også blive under-

søgt, om samarbejdet med botilbud og psykiatriens botilbudsteams kan optimeres, så indlæggelsesforløbene kan blive kortere i de tilfælde, hvor det er fagligt relevant for patienten.

Ad. udgifter i overgangsperioden

I spørgsmålene henvises der til svaret på tidligere spørgsmål om udgifter i overgangsperioden (spg. 8). Den nævnte udgift på 1-1,5 mio. kr. om måneden refererer til, hvad det vil koste at opretholde de særlige pladser i Frederikssund, mens man venter på at den fulde fysiske kapacitet er tilvejebragt på Brøndbyøstervej. Denne udgift vil ikke være der med den foreslåede flyttemodel, hvor man i en periode på ca. 1 år alene har en kapacitet på 11 senge på Brøndbyøstervej. Som beskrevet arbejdes der dog på at optimere kapaciteten også i denne overgangsfase.